

30. april 2022

Notat vedr. den danske implementering af drikkevandsdirektivets regler på Legionellaområdet

Dansk Miljøteknologi repræsenterer en bred vifte af virksomheder, der udvikler nogle af de løsninger, der kan dæmme op for smitten med Legionella. Med dette notat byder vi ind med vores viden og anbefalinger i forhold til den forestående implementering af drikkevandsdirektivets artikel 10.

BUDSKAB:

Det er en positiv udvikling, at EU med det nye drikkevandsdirektiv stiller krav om både grænseværdier for bakterieføremkomster og udarbejdelse af risikovurderinger i prioriterede ejendomme. Den forestående implementering af direktivet er en oplagt mulighed for at lægge et fundament for en ambitiøs dansk indsats mod smitte med Legionella.

Alt for længe har Danmark haltet bagefter på Legionellaområdet. År efter år sætter Legionellasmitten i Danmark rekord; senest i 2020 med 278 sygdomstilfælde. Med til billedet hører det, at vi også internationalt skiller os ud med høje incidens-tal. I Danmark registreres der langt flere tilfælde af Legionella per indbygger end i landene omkring os, og blandt samtlige EU-medlemsstater bliver vi kun overgået af Slovenien.

Kun ved en ambitiøs tilgang til den forestående implementering af drikkevandsdirektivet kan vi dæmme op for den danske smitte med Legionella og rykke Danmark fra en bundplacering til en topplacering i EU.

1) TEST AF LEGIONELLAFOREKOMST

Det er vigtigt, at der i det forestående implementeringsarbejde opstilles klare og præcise retningslinjer for hvordan, hvor ofte og hvor i bygningers vandinstallationer, der skal måles for Legionella.

Vi kan konstatere, at der ikke umiddelbart lægges op til, at eventuelle tests af Legionellaforekomst skal foretages af fagfolk. Det er således kun via grundige retningslinjer, at man kan sikre valide målinger.

Helt konkret foreslår vi, at man lader sig inspirere af Københavns Kommunes indsats på området og de grundige anvisninger, der er anført i Rørcenteranvisningen 017 (udarbejdet af Teknologisk Institut, 2019).

Det skal også nævnes, at der findes en række hurtige vandhygiejnetests, der kan anvendes til risikovurdering og til løbende verificering af hygiejnestandard og bakteriekontrol. Nogle er mere præcise end andre, og vi bidrager gerne med mere viden om testvaliditet, hvis det kunne have interesse.

Se følgende bilag -

Bilag 1: Københavns Kommunes *"Handlingsplan ved konstatering af Legionella i brugsvand i kommunale bygninger"*

Bilag 2: Rørcenteranvisning 017 om Legionella

2) PRIORITEREDE EJENDOMME

Drikkevandsdirektivets artikel 10 pointerer, at risikovurderinger skal foretages i prioriterede ejendomme. Dette er fornuftigt, da hovedsageligt svage borgere risikerer smitte. Vi anbefaler dog, at man lægger en bred fortolkning til grund for udpegelsen af prioriterede ejendomme. Derved beskytter vi flest udsatte borgere og arbejder bredt for at dæmme op for smitten.

Følgende bygninger burde således inkluderes: Hospitaler, plejehjem, svømmehaller, idrætsfaciliteter, fængsler, institutioner, skoler/uddannelsesinstitutioner, større beboelsejendomme med fælles varme- og vandforsyning. Dertil kommer steder med indkvarteringsmuligheder (f.eks. hoteller, hostels, conferencecentre, wellness faciliteter, mv.). Disse steder har ofte tidsrum med et lille vandforbrug, hvilket øger risikoen for Legionellaforekomst. Det er også steder, hvor brugen af jacuzzi-bade kan være kilde til Legionella.

3) VURDERING AF HYGIEJNISK RISIKO I ET VARMTVANDSSYSTEM

I forhold til risikovurdering anbefaler vi ligeledes, at myndighederne benytter sig af det skelet, der allerede er udarbejdet i Rørcenteranvisningen 017. Bilag 4 indeholder et skema for risikovurderinger, der inkluderer alle de vigtigste faktorer.

Lige nu oplever vi et generelt ønske om at sænke temperaturen i fjernvarmesystemer for derved at reducere energiforbruget til opvarmning. Det er et oplagt ønske, men det må formodes at medføre udfordringer med øget forekomst af Legionella, eftersom bakterierne trives ved lavere temperaturer. Ved sænkning af temperaturen vil det derfor være vigtigt at indtænke muligheden for at gennemføre vandbehandling. Teknologier kan derved spille en vigtig rolle i at sikre vandkvaliteten og høste de energi- og CO₂besparelser, der er forbundet med lavere temperaturer i rørene.

Helt overordnet er det vigtigt at sikre, at vi i Danmark fortsat kan arbejde med desinfektion af det varme vand. Dette er et opmærksomhedspunkt, såfremt man i implementeringen af drikkevandsdirektivet vælger ikke at skelne mellem koldt drikkevand og varmt brugsvand.

4) VIGTIGHEDEN AF AT SIKRE HÅNDHÆVELSE

Håndhævelse skal indtænkes fra starten, så reglerne får den ønskede effekt, men samtidig virker med respekt for den ovenfor nævnte differentiering mellem koldt drikkevand og varmt brugsvand.

Man kan til dels lade sig inspirere af Tyskland. Her stilles der krav til intervalbaserede vandprøver i varmtvandsanlæg, hvor alle bygningsejere hvert tredje år skal foretage en vandprøve i varmtvandsystemer af en vis størrelse. Dertil kommer, at der udstedes bøder, hvis den ejendomsansvarlige ikke sikrer, at der bliver taget vandprøver, som beskrevet i den tyske drikkevandsforordning.

Vi tager meget gerne en videre snak om mulighederne i forhold til at sikre håndhævelse, når det er klarlagt, hvorvidt overholdelse af reglerne bliver et statsligt eller et kommunalt anliggende.

5) DE TEKNOLOGISKE LØSNINGER TIL AT DÆMME OP FOR SMITTEN MED LEGIONELLA FINDES

De tekniske muligheder for at reducere sygdom og dødsfald på grund af Legionellabakterier findes og er tilgængelige på markedet.

Rørcentervejledningens kapitel 8 giver et godt overblik over den brede vifte af metoder, der effektivt kan bekæmpe forekomsten af Legionella i vandssystemer. Det inkluderer f.eks. desinfektionsanlæg til varmtvandssystemer, UV-anlæg, ozon, advanced oxidation filtration (AOP), teknologier såsom termiske ventiler og filterløsninger, bakteriekontrolmålinger, risikoanalyser, installationer til varmtvands- og fjernvarmesystemer, mv.

Danske producenter står stærkt på markedet for teknologier til Legionellabekæmpelse. Krav til måling og bekæmpelse af Legionella vil derfor understøtte danske virksomheder og bidrage positivt til dansk økonomi.

Skriv eller ring endelig, hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål eller undren. Vi vil meget gerne fortsætte dialogen. Vores medlemsvirksomheder står naturligvis til rådighed, hvis der er spørgsmål af mere teknisk karakter, som I ønsker svar på.

Med venlig hilsen

Signe Sonne-Holm
Miljøpolitisk konsulent, Dansk Miljøteknologi